

§ 56.

Условия за приемане владѣтелската власть.

Българските владѣтели трѣбвало да бѫдатъ способни да владѣятъ и управляватъ и при приемането на владѣтелската власть тѣ трѣбвало да изпълнятъ известни условия, които били необходими за тѣхното високо достоинство и отъ които най-важни били слѣдните.

Членъ на владѣщета династия. Българскиятъ владѣтель трѣбвало да произхожда отъ владѣщата законна династия. Всѣки, който не принадлежалъ на нея и съ разни срѣдства успѣвалъ да си присвои владѣтелската власть, се считалъ за незаконенъ владѣтель и узурпаторъ. Такива били Борисъ III, Иваилъ, Иванъ Александъръ и други. Противъ тѣхното настаняване винаги въ България имало силна опозиция, чиято главна задача била да ги изгони и прѣдаде владѣтелската власть на законните владѣтели.

Първороденъ. Българскиятъ владѣтелски прѣстолъ, както казахме, се наследдавалъ възъ основа на закона за майората, и споредъ това най-стариятъ и първородениятъ синъ на владѣтеля ималъ право да замѣсти баща си въ изпълнението на владѣтелските му права. Всѣки другъ членъ отъ владѣщета династия, който по завѣщание или по другъ нѣкой незаконенъ начинъ би приелъ владѣтелската власть, се считалъ за незаконенъ владѣтель и ставалъ причина да се появяватъ династически борби и междуособици.

Пълнолѣтенъ. Въ първия периодъ на българската правна история пълнолѣтието било необходимо условие за приемане владѣтелската власть. Въ втория пъкъ периодъ имало и малолѣтни владѣтели. Но и тогава тѣхното малолѣтие се считало нещастие за държавата.